

Paralympionička Luxová: Snažím se bojovat a bořit stereotypy i předsudky

5.9.2024 - | Česká olympijská

Letošní paralympiáda v Paříži je už čtvrtými hrami, kterých se atletka Anna Luxová zúčastní. Poprvé v Londýně jí bylo pouhých 15 let. „Byla jsem nová, nezkušená, ze všeho nadšená. Londýn byl zároveň tou nejlepší paralympiádou, jakou jsem kdy zažila a myslím, že ji jen tak něco nepřekoná. Takovou míru respektu, pokory a nadšení ze sportu hendikepovaných, jakou jsme měli možnost zažít a vidět v Londýně, už jen těžko někdo zopakuje,“ vzpomíná dnes šestadvacetiletá atletka, která reprezentuje Česko ve sprintu a vrhu koulí.

Na paralympiádě v Riu zase poprvé vrhala koulí. „Na sedmnácté narozeniny mi operovali zkrácenou achilovku a po operaci se mi zásadně proměnil způsob chůze. Dlouho mi trvalo se vůbec naučit chodit, natož běhat. Nechtěla jsem se sportem ani sprintem skončit, avšak návrat rozhodně nebyl snadný. A protože v kategorii, ve které závodím, jsou v atletice vypsány jen sprinty a vrh koulí, nechtěla jsem se vzdát a začala se věnovat rovněž vrhu koulí,“ vysvětluje.

Anička se totiž narodila s dětskou mozkovou obrnou. O svém postižení mluví velmi otevřeně, svým způsobem ji vlastně přivedlo k vrcholovému sportu: „Narodila jsem se předčasně a během porodu byla pár minut bez kyslíku, což s největší pravděpodobností způsobilo mé postižení. Moje svaly jsou tuhé, neposedné. Nemám příliš balanc ani ladný krok. Musím neustále rehabilitovat a svaly protahovat, aby se nezkracovaly a neatrofovaly tak rychle a já mohla co nejdéle a co nejkvalitněji žít a fungovat. Sport mi v tom značně pomáhá.“

Zásadní roli v její cestě ke sportu ale hrál její tatínek, tenisový trenér. „Rodiče mě k všestrannému sportu vedli od dětství. Táta je tenisový trenér a vždycky říkal a říká, že nevadí, že jsem tuhá, jen o to víc musím zabrat a makat. Sportuji proto od dětství, vyzkoušela jsem snad všechno kromě baletu. S atletikou jsem začala ve 13 letech.“

Celoživotní dřina a intenzivní tréninky ji dostaly i na třetí paralympiádu do Tokia. Ta byla jiná úplně ve všem. „Tokio bylo vlivem nezbytných pandemických opatření, co se týče atmosféry, nejslabší, ale získala jsem tu svoji první paralympijskou medaili, takže na Tokio budu rozhodně vzpomínat v dobrém,“ říká Anička. Dokonce i tu medaili si na krk oproti zvyklostem musela nasadit sama.

Přitom v den závodu to vůbec nevypadalo na úspěch. „Počasí v Tokiu bylo velmi teplé a slunečné a den před mým závodem se ochladilo, začalo pršet a přšelo prakticky až do našeho odletu. Mým tuhým svalům vyhovuje spíš teplo, takže změna počasí mě příliš nepotěšila. Byl to náročný, dlouhý závod. Kruh byl hodně mokrá a kluzká, chvíli jsem si připadala, že reprezentuji Česko v plavání, a ne v atletice. Mnoho mých soupeřek mělo problém se v kruhu udržet a jedna se dokonce zranila. Měla jsem obavy, aby se mi nepříhodovalo totéž. Všechno jsem naštěstí zvládla bez výraznějších problémů a o jeden centimetr vybojovala bronz, takže nakonec to byl povedený závod,“ popisuje s úsměvem úspěšná sportovkyně.

Protože nepije, oslavila třetí místo spoustou zmrzliny a díky skvělým reakcím a nekonečným gratulacím prý v euforie trvalo opravdu hodně dlouho. Další paralympiáda v Paříži už je ale za rohem, a tak se Anna právě nachází uprostřed příprav a bojuje o kvalifikaci. Raději než v Česku však trénuje v Dubaji, a to nejen kvůli teplu, které jejímu tělu dělá dobře.

Arabská metropole má také stadion speciálně uzpůsobený pro sportovce a trénovat tu mohou defacto bezplatně. „Kromě toho tam nikdo nemá řeči jako: ‚Co tady děláš? Co tady chceš? My tě tady nechceme, netrénuj tady.‘“ popisuje Anna běžnou praxi na českých stadionech. „Často u nás říkají, že olympionik má přednost před paralympionikem, nebo že zdravý sportovec je něco víc než hendikepovaný. Já s tím nesouhlasím, ale nechci se rozčilovat. Nějakým způsobem se proti tomu snažím bojovat a trochu bořit stereotypy a předsudky. Ne vždycky se mi to bohužel daří,“ popsala Anna.

<https://www.olympijskytym.cz/article/paralympionicka-luxova-snazim-se-bojovat-a-borit-stereotypy-i-predsudky>